

Vedlegg sak 21/01150

Rett til plass i barnehage

Retten til barnehageplass følger av barnehageloven [§ 16 Rett til plass i barnehage](#). Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august. Barn som fyller ett år i september, oktober og november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år. Barnet har rett til plass i den kommunen hvor barnet har bostedsadresse. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen. Retten forutsetter at barnets foreldre eller foresatte har søkt om barnehageplass innen søknadsfristen.

Kommunen har ansvar for å oppfylle retten til barnehageplass og må i dimensjoneringen av antall barnehageplasser, ta hensyn til barnehagenes vedtekter, tilflytting, brukernes ønsker og behov og barnas alder.

Barnehagedekning

Ved kommunestyrets behandling av «Plan for barnehageutbygging i Ås kommune 2012-2016» ble det vedtatt en dekningsgrad på 95 %. Dekningsgraden har så langt vært tilstrekkelig. Neste barnehagebehovsplan legges frem høsten 2022.

Samordnet opptaksprosess

Alle godkjente barnehager i kommunen skal jf. barnehageloven [§ 17 Samordnet opptaksprosess i kommunen](#), samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess, der det tas hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Brukernes ønsker, og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres. Opptaket foretas i samsvar med barnehagelovens «[forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage](#)». I Ås kommune er kommunedirektøren opptaksmyndighet.

Kommunen er lovpålagt å ha ett barnehageopptak i året. I Ås kommune er det ett hovedopptak med søknadsfrist 1. mars. Hovedopptaket avsluttes når alle søkere med rett til plass etter barnehagelovens § 16 har mottatt et tilbud. Utenom hovedopptak er det suppleringsopptak med opptak på ledige plasser til barn på venteliste på det aktuelle tidspunktet. Det er ikke lovfestet rett til barnehageplass ved supplerende opptak.

Krav om opptakskriterier

Jf. barnehagelovens [§ 8 Krav til vedtekter](#) skal alle kommunale og private barnehager ha vedtekter. Vedtekten fastsettes av barnehageeier og skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen, herunder opptakskrets og opptakskriterier. Barn innenfor opptakskretsen med lovfestet rett etter barnehagelovens [§ 18 Prioritet ved opptak](#) skal alltid prioriteres først. De øvrige prioriteringene bestemmes av barnehageeier. Private barnehager fastsetter egne opptakskriterier og opptakskrets og kan ta inn barn uten rett til plass og fra andre kommuner.

De kommunale barnehagene i Ås har felles vedtekter, opptakskrets og opptakskriterier.

Opptak av barn i Ås kommune

Søknader til hovedopptak, historikk:

| | Meldte ledige plasser | Antall barn på venteliste | Rett til plass | Søkt ny plass | Behov for plasser |
|------|-----------------------|---------------------------|----------------|---------------|-------------------|
| 2018 | 254 | 266 | 256 | 40 | 216 |
| 2019 | 275 | 291 | 274 | 55 | 221 |
| 2020 | 284 | 283 | 268 | 60 | 208 |
| 2021 | 268 | 304 | 293 | 40 | 253 |

Tilbud til barn i supplerende opptak i kommunale barnehager, historikk:

| | Høsten | Våren | Totalt |
|------|--------|-------|--------|
| 2018 | 17 | 20 | 37 |
| 2019 | 20 | 10 | 30 |
| 2020 | 34 | 16 | 50 |
| 2021 | - | 25 | - |

Våren 2021 er det også gitt tilbud til 32 barn ved supplerende opptak i private barnehager i Ås. Noen av disse barna er bosatt i andre kommuner.

Alle barn med rett til plass får tilbud i hovedopptaket. Barn uten rett til plass får tilbud ved ledig kapasitet. Barn som fyller 1 år i desember, eller som det ikke var søkt plass for innen 1. mars, må dersom det ikke blir ledige plasser, vente til august året etter før de får plass. I desember/januar hvert år er det ventelisteoppdatering hvor foreldre bekrefter eller sletter sin søknad. Ventelisten består av både barn som har barnehageplass, men som ønsker å bytte barnehage og barn uten barnehageplass.

Det er til enhver tid ca. 40/50 barn fra andre kommuner som har plass i barnehager i Ås.

Etter hovedopptaket 2021 var det ca. 48 ledige plasser i Ås sentrum og 25 ledige plasser i Ås nord. Ved suppleringsopptak våren 2021 vil de fleste som nå står på venteliste, og som ønsker tilbud innen desember 2021, motta tilbud. Det kan bli vanskelig å gi tilbud til søkere som kommer utover høsten og er uten rett til plass senere. Det avhenger av antall ledige plasser kommunen har til rådighet.

Pedagog og bemannings norm

Barnehageeier har ansvar for å drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Barnehageeier skal påse at kravene til kompetanse og bemanning følges etter barnehagelovens [§§ 24, 25 og 26](#) med tilhørende forskrifter.

Pedagognormen fremkommer i forskrift om pedagogisk bemanning. Jf. forskriftens [§ 1 Norm for pedagogisk bemanning](#), skal barnehagen ha minst én pedagogisk leder per syv barn under 3 år og én pedagogisk leder per 14 barn over 3 år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. jf. barnehagelovens [§ 26 Grunnbemanning](#) må bemanningen være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal ha minst en ansatt pr. tre barn når barnet er under 3 år og en ansatt pr. seks barn når barna er over 3 år. Barn regnes for å være over 3 år fra og med august det året de fyller 3 år.

Foreldrebetaling

Foreldrebetaling i barnehage følger av barnehagelovens [§ 20 Foreldrebetaling](#) som sier at Departementet kan gi forskrift om foreldrebetaling i barnehagen, blant annet om søskenmoderasjon, inntektsgradering og maksimalgrense.

Forskrift om foreldrebetaling

§ 1 Maksimalgrense for foreldrebetaling, sier at foreldrebetaling for en plass i barnehage ikke skal settes høyere enn en maksimalgrense, betaling for kost kan komme i tillegg. Maksimalgrensen fastsettes i stortingets årlige budsjettvedtak

§ 2 Deltidstilbud, sier at plassen for deltidstilbud skal settes lavere enn foreldrebetaling for heldagstilbud

§ 3 a Søskenmoderasjon, sier at kommunen skal gi foreldre, minimum 30 prosent reduksjon i betalingen for barn nummer 2 og minimum 50 prosent reduksjon i foreldrebetalingen for barn nr.3 eller flere.

§3b. Reduksjon i foreldrebetalingen ved lav inntekt, sier at kommunen skal gi reduksjon i foreldrebetalingen slik at den per barn utgjør maksimalt seks prosent av husholdningens samlede inntekt.

§ 3b Gratis kjernetid, sier at kommunen skal gi fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke til alle barn fra og med 1. august det kalenderåret de fyller to år. Stortinget fastsetter inntektsgrensen.

Maksprisen ble fastsatt til kroner 3 230 per måned fra og med 1. januar 2021. Fra 1. januar 2021 har alle barn som bor i husholdninger med samlet årsinntekt under kr 592 167 rett til redusert foreldrebetaling.

Ved beregning av kommunes inntekt per barn, legges en gjennomsnittspris på 2000 kr til grunn.